

Motion till riksdagen 2021/22:3466

av **Marléne Lund Kopparklint och Betty Malmberg (båda M)**

Skydd från smittsamma sjukdomar som används som biologiska vapen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla förmågan att möta hot med biologiska smittor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är av stor vikt att Sverige ligger i framkant med en modern och hållbar förmåga på bioförsvarsområdet. Det kan handla om beredskapsanskaffning för att kunna möta eventuella kommande hot i form av smittor som används i biologisk krigföring men också om utbyggd säkerhetsanalytisk förmåga. Exempelvis Norge men även andra länder i Europa och omvärlden har uppmärksammat vikten av att bygga beredskap mot exempelvis olika typer av smittor. Sverige har i dag Totalförsvarets skyddscentrum, SkyddC, i Umeå som arbetar för att ge Försvarmaktens övriga insatsorganisation bästa möjliga förutsättningar att lösa sina uppgifter även om de utsätts för CBRN-vapen. Det är bra men förmågan behöver fortsätta att utvecklas. Omvärldsutvecklingen och de ökade terrorhoten kräver att Sverige behöver ett starkare skydd och försvar. Att stärka skyddet handlar om att ge goda förutsättningar för dem som arbetar inom försvaret, polisen och räddningstjänsten – att första linjens personal har relevant utrustning och utbildning och själva är skyddade mot olika potentiella angrepp.

Ett område som placeras högt på agendan internationellt är vikten av att följa området biologiskt försvar. Stater och terrororganisationer har länge intresserat sig för att kontrollera sjukdomar till att bli massförstörelsevapen. År 2001 var senaste attacken med biologiska vapen på ett sådant sätt att människor faktiskt dog, när mjältbrandsbrev skickades runt till flera makthavare i USA. Efter det började flera länder oroa sig på nytt och nya biologiska försvarslabb har byggts upp över hela världen. Fenomenet med att skicka pulverbrev har även förekommit i Sverige men de har inte innehållit smittsamma ämnen.

Linjen mellan offensiva och defensiva biologiska vapenprogram är dock tunn. Att det finns flera laboratorier ökar också risken för att olika former av biologiska vapen kan spridas och hamna i fel händer. Hoten mot samhället är komplexa och Sverige måste vara i framkant för de nya komplexa hoten. CBRNE och cyberfrågorna är några exempel. Internationellt och på EU-nivå finns en ökad medvetenhet om vad smittsamma sjukdomar, exempelvis smittkoppor, apkoppor och ebola, kan innebära som potentiella hot mot samhället. Sverige måste säkerställa att det finns beredskap för att möta dessa hot, inte minst smittsamma sjukdomar – att Sverige har tillräckligt robusta vaccinationsstrategier i beredskap vid aktuella influensavirus och att det finns beredskapslager med vaccin för att skydda första linjens personal inom räddningstjänst, sjukvård och Försvarsmakten mot angrepp eller utbrott av olika smittsamma sjukdomar. Att en nationell riskanalys arbetas fram för att uppnå ökad medvetenhet om vad smittsamma sjukdomar, exempelvis smittkoppor, coronavirus, apkoppor och ebola, kan innebära som potentiella hot mot samhället är av stor vikt.

Marléne Lund Kopparklint (M)

Betty Malmberg (M)